

tinx, burgemeester van Nijmegen, en mr. S. H. F. Bloemers, vice-president van de rechtbank te Middelburg. Vóór de bevrijding van het Westen kwam dat Centraal Orgaan nog niet aan werk van enige omvang toe en dat betekende dat de ca. tweeduizend niet-‘foute’ overheidsfunctionarissen die sinds de bevrijding van het Zuiden door voorlopige zuiveringsmaatregelen waren getroffen, toen al maandenlang (tot zeven maanden toe) in onzekerheid verkeerden of de jegens hen getroffen maatregel zou worden bevestigd dan wel ingetrokken – Kruls sprak in het onderhoud dat hij op 9 mei ’45 in het pas bevrijde Den Haag met het College van Vertrouwensmannen had, van een ‘drama’.¹

★

Wij wezen er reeds op dat bij de bevrijding van het Zuiden bleek dat de politie als geheel haar gezag had verloren en dat als gevolg daarvan in september door majoor van Houten als gemachtigde van de prins was bepaald dat de arrestaties van ‘foute’ elementen door de Binnenlandse Strijdkrachten zouden worden verricht – een ingrijpende regeling die begin oktober zowel door de prins als door Kruls en zijn staf werd aanvaard. Niet dat men blind was voor de nadelen! Arrestaties kon men immers op zichzelf beter toevertrouwen aan een geschoold korps als de politie. Maar (daarmee was ieder het eens): die politie moest dan eerst gezuiverd worden.

Wij komen op die zuivering, welke dus in rechtstreeks verband stond met het arrestatiebeleid, terug in het hoofdstuk dat wij aan dat arrestatiebeleid zullen wijden. Hier willen wij volstaan met er op te wijzen dat het algemene oordeel van de militaire commissarissen was dat het bij uitstek moeilijk bleek, de zwakke elementen uit de politie te verwijderen. De meeste politiemannen wisten vrij nauwkeurig van elkaar welke hatelijke opdrachten zij in de meer dan vier bezettingsjaren hadden uitgevoerd; ook diegenen die in ’43 en ’44 naar vermogen waren gaan saboteren, hadden menigmaal in de eerste bezettingsjaren (zulks conform de in ’40 door het Haagse departement gegeven aanwijzingen) diensten aan de bezetter verricht waarop zij eerder met schaamte dan met voldoe-

¹ ‘Verslag van de vergadering van 9 mei 1945 van Vertrouwensmannen en het Militair Gezag’, *Enq.*, dl. V b, p. 551.